

O „Poezji Religijnej i Sakralnej” (13)

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! Szczęść Boże!

Laudetur Jesus Christus! Beneficiat vobis Deus!

Ἐυλογῆμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστός! Ὁ Θεός ὑμῶς αὐτούς εὐλογεῖ!

Z wielką przyjemnością oddajemy w Państwa ręce nowy numer naszego czasopisma „Religious and Sacred Poetry”. Kwartalnik naukowy, który stara się wypełnić lukę tematyczną wśród międzynarodowych periodyków akademickich, tworzony jest przez zespół uczonych z dwunastu krajów świata. Jesteśmy czasopiśmie spełniającym warunki naukowości, nie jesteśmy natomiast pismem konfesyjnym. Gromadzimy badaczy wielu państw wokół problematyki religijnej kultury literackiej, w tym szczególnie wokół zagadnień poezji religijnej i sakralnej. Przedstawiamy wyniki badań nad kulturą chrześcijańską, stąd w poszczególnych tomach można znaleźć opracowania naukowe dotyczące twórców zarówno prawosławnych, katolickich, jak i protestanckich. Więcej informacji o nas znajduje się na naszej czynnej stronie internetowej (umieszczonej pod adresem sieciowym: www.religious-and-sacred-poetry.info).

Pragnę podzielić się z Państwem radosną i bardzo pozytywną wiadomością. Nasze czasopismo „Religious and Sacred Poetry” (RASP) zostało wpisane na listę „B” czasopism naukowych (krajowych) polskiego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w grudniu 2015 r. (pozycja 1498 – przyznano nam wysoką ocenę siedmiu punktów w skali piętnastopunktowej). Autor za każdy tekst artykułu naukowego (recenzowanego), otrzymuje w „RASP” 7 punktów, co liczy się naukowcom do punktacji niezbędnej do dalszej kariery naukowej.

Istotne wydaje się także to, że „Religious and Sacred Poetry” jest indeksowane od początku w kilku naukowych międzynarodowych bazach danych (CEJSH, CEEOL i BazHum, a za rok 2015 – także Index Copernicus). W przyszłości zamierzamy być obecnymi także w innych, zagranicznych bazach danych. Myślimy o takich systemach bazodanowych, jak: Art and Humanities (Thomson Reuters), Scopus (Elsevier), Humanities Source – Humanities Research Database (EBSCO). Prowadzimy rozmowy bezpośrednie i korespondencję z dysponentami tych baz. Jednak, aby tak się stało, należy zwrócić baczniejszą uwagę na regularność i punktualność wydawania periodyku, aby wypełnić warunki niektórych z ww. systemów bazodanowych, a co nie zawsze się udaje (unikanie opóźnień

póki co pozostaje w sferze postulatycznej, bo z przyczyn obiektywnych kwartalnik funkcjonuje według skromnych możliwości wydawniczych na zasadzie wolontariatu).

W obecnym tomie w części pierwszej pt. *Rozprawy i artykuły* czytelnik znajdzie kilka oryginalnych tekstów. Tom niniejszy rozpoczyna artykuł autorki z uniwersytetu na Ukrainie. Ol'ga Ciganok z Kijowa wprowadza, jak zwykle w zagadnienie literaturoznawcze z okresu przełomu późnego baroku i oświecenia na ziemiach pogranicznych dawnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów, przedstawiając szczegółowy motyw przykładowy z ówczesnej kultury literackiej (tekst pisany w języku rosyjskim pt. *Стухи о Пресвятой Богородице в поэтике Митрофана Довгалева* «*Hortus poëticus...*» [*Сад поэтический...*] (1736/37), tj. *Wiersze o tematyce maryjnej w poetyce Mitrofana Dowgalewskiego "Hortus poëticus..."* [*Ogród poetycki...*] (1736/37). Artykuł Olgi Ciganok omawia mało znany wśród badaczy polskiego baroku tekst źródłowy, nawiązujący do kompozycji „ogrodu” („hortulus”, „rózańca”, „wirydarza”, „dziardyna”). W artykule omawia się maryjne wątki religijne obwecne w ww. barokowej poetyce.

Z kolei Małgorzata Marcinkowska-Malara z polskich Katowic przedstawia problematykę wątków tradycji modlitewnej w studium w języku angielskim pt. *Polish Enlightenment prayer. Literature and religious practice*, tj. *Polska modlitwa oświeceniowa. Literatura i praktyka religijna*. Tekst ten pokazuje na wybranych przykładach, źródłowo, mało znane aspekty literatury religijnej (katolickiej) polskiego Oświecenia.

Mikołaj Krasnodębski z Pasawy (Passau) w Niemczech skupia się na kwestii tożsamościowej, analizując problematykę filozoficzną w jej klasycznych aspektach w artykule pt. *Katolicka tożsamość kulturowa w świetle filozofii klasycznej* (przyczynek w języku polskim). Tekst ten pokazuje zakorzenienie chrześcijańskiej kultury (także kultury polskiej) w starożytnych źródłach filozoficznych kultury greckiej i łacińskiej.

Dwie autorki – Ivica Hajdučekova oraz Iveta Bonová z Koszyc na Słowacji przedstawiają analizę problematyki duchowej w literaturze słowackiej XX wieku na przykładzie jednego zbioru wierszy. Ten artykuł drukujemy po angielsku pt. *Spiritual dimension in the poetry of Maša Hal'amová (A Collection of Poetry Dar)*, tj. *Duchowy wymiar w liryce Mašy Hal'amovej (Poetycki tomik Dar)*. Tenże sam artykuł tychże samych autorek – Ivicy Hajdučekovej oraz Ivety Bonovej, ale w nieco innym wariantcie publikujemy po słowacku pt. *Duchovný rozmer v lyrike Maše Hal'amovej (Básnická zbirka Dar)*.

Jana Juhásová z Ružomberku na Słowacji analizuje problematykę współczesnej poezji słowackiej na przykładzie jednego autora – Rudolfa Jurołka w artykule po angielsku pt. *Reduction and aesthetic attitude in the poetry of Rudolf Jurolek*, tzn. *Redukacja i estetyczny postawa w poezji Rudolfa Jurołka*. Tenże sam artykuł tejże autorki – Jany Juhasovej publikujemy w nieco innym wariantcie

w języku słowackim pt. *Redukcia a estetický postoj v poézii Rudolfa Juroleka*. Należy zwrócić uwagę na fakt, że postać tego współczesnego, słowackiego poety powraca na łamy naszego periodyku już po raz drugi w opracowaniu jany Juhasovej (jakiś czas temu poświęciła ona R. Jurolkovi swoją odrębną analizę).

Polska autorka, Agnieszka Luiza Kubicka z Krakowa przedstawia analizę problematyki literackiej dzieła K. I. Gałczyńskiego o pewnych aspektach dotyczących średniowiecznego arcydzieła sztuki sakralnej (krakowskiego Ołtarza Mariackiego) i jego twórcy w kontekście socrealizmu z połowy XX wieku w tzw. Polsce Ludowej. Czyni to w artykule napisanym po polsku pt. *Wit Stwosz Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego*. W tekście tym badaczka zwraca uwagę na ówczesne uwikłania polityczno-ideologiczne Gałczyńskiego oraz konsekwencje, jakie owe uwikłania w system komunistyczny wywarły na ów poemat o Wicie Stwoszu.

W części drugiej pt. *Book Reviews (Recenzje książek)*, Janina Kwiek-Osiowska z Krakowa koncentruje się na problematyce poetyckiej w recenzji książki mało znanej, współczesnej, polskiej poetki regionalnej – Barbary Paluchowej (XXI w.) pt. *Tam, gdzie rosną gorzkie kwiaty*, ukazując w szczególności religijne, duchowe wymiary tej twórczości literackiej.

Natomiast w części trzeciej naszego czasopisma pt. *Reports (Sprawozdania)* publikujemy parę oficjalnych, sprawozdawczych dokumentów źródłowych na temat działalności wydawcy naszego periodyku (fundacji naukowej) z lat poprzednich (tu rzecz dotyczy aktywności z 2014 r.). Marek Mariusz Tytko oraz Bogdan Marian Jankowicz z Krakowa są autorami dwóch tekstów sprawozdawczych, napisanych po polsku pt. *Fundacja Naukowa Katolików „Eschaton” w Krakowie: sprawozdanie z działalności w 2014 roku oraz Protokół z posiedzenia Zarządu Fundacji Naukowej Katolików „Eschaton” 31.03.2015*.

Od niniejszego numeru wprowadzamy **nowy dział w naszym periodyku** pt. *Sourced-based edition (Edycja źródłowa)*, w którym będziemy drukować nie tylko źródłowe edycje tekstów, np. archiwalnych, ale także oparte o źródła wszelkie opracowania bibliograficzne i biograficzne (biobibliograficzne), dotyczące poszczególnych pisarzy (artystów). W obecnym numerze — w części czwartej, poświęconej edycjom źródłowym, publikujemy (po polsku) kilka tekstów, których autorem jest Marek Mariusz Tytko z Krakowa. Teksty te dotyczą dorobku poetyckiego znanego polskiego poety, prozaika, tłumacza i eseisty – Leszka Elektorowicza (to tzw. „pen name”, pseudonim literacki Lesława Witeszczaka, ur. w 1924 r.), nestora polskich literatów, przyjaciela Zbigniewa Herberta. Teksty te były źródłowo autoryzowane (konsultowane) z Leszkiem Elektorowiczem i aprobowane przez niego w 2013 r. Tu przedrukowujemy je z antologii poetyckiej (2013), a są to następujące opracowania: 1) *Leszek Elektorowicz – Myśl i Słowo*, 2) *Leszek Elektorowicz. Antologia. Nota edytorska*, 3) *Publikacje książkowe Leszka Elektorowicza 1957–2012*, 4) *Wybrane publikacje Leszka Elektorowicza w antologiach i czasopi-*

smach zagranicznych 1959–2008, 5) Kalendarium biograficzne Leszka Elektrowicza.

W części piątej pt. *A Sacred Picture (Obraz sakralny)* Marek Mariusz Tytko przedstawia rozbudowany komentarz do obrazu na okładce niniejszego numeru czasopisma pt. *Kazańska Ikona Matki Bożej*.

W części szóstej, przeznaczonej dla autorów (*Informacje dla autorów*) zamieszczono wzór formularza recenzyjnego w języku angielskim, rosyjskim i polskim. W części tej dodano alfabetyczne wykazy autorów tekstów zamieszczonych w obecnym numerze. Ponadto w części siódmej na koniec załączono krótkie informacje o przewodniczącym Międzynarodowej Rady Naukowej „Religious and Sacred Poetry” (Bogusławie Żurakowskim) i redaktorze naczelnym naszego czasopisma.

Czytelników, jak zawsze zapraszamy do lektury. Autorów zachęcamy do współpracy. Autorzy zawsze są mile widziani na naszych łamach. Prosimy o kontakt oraz nadsyłanie propozycji oryginalnych tekstów dotąd niepublikowanych i niezłożonych do druku gdzie indziej, w innych redakcjach (listy należy nadsyłać na adres: marek.mariusz.tytko@uj.edu.pl). Dla bezpieczeństwa stosujemy zapis [at] zamiast @ w adresach e-mail. Informacje o czasopiśmie można znaleźć na stronie internetowej (www.religious-and-sacred-poetry.info).

Liczymy na ciekawą współpracę naukową z uczonymi różnych dyscyplin (teologii, filozofii, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, psychologii, pedagogiki itd.) i różnych krajów, zwłaszcza – słowiańskich.

Dziękuję zespołowi redakcyjnemu, szczególnie gorąco - redaktorom językowym: prof. Teresie Beli (język angielski), prof. Nadyji Koloszuk (język rosyjski i ukraiński), doc. Oldze i Eugeniuszowi Pańkowom (język białoruski), prof. Liborowi Martinkowi (język czeski), dr Ivicy Hajdučekowej (język słowacki) za nieustrudzone, wieloletnie, bezinteresowne prace nad przekładem biogramów autorских oraz za językowe poprawianie nadesłanych przez autorów tekstów artykułów. Za pomoc przy tworzeniu w przeszłości przekładów tekstów na naszej stronie internetowej dziękuję siostrze prof. Adelajdzie Sielepin CHR (język angielski), Muirowi Evendenowi (język angielski), Markowi Bonnettowi (język angielski), doc. Oldze i Eugeniuszowi Pańkowom (język białoruski), prof. Switłanie Krawczenko (język ukraiński i język rosyjski), prof. Liborowi Martinkowi (język czeski), dr Ivicy Hajdučekowej (język słowacki). Ponadto dziękuję prof. Mar’janie i Zor’janie Łanowykównom z Tarnopola za wszelką pomoc i sugestie. Nadto dziękuję mgr. inż. Krzysztofowi Kubickiemu – za okładkę i serwis internetowy naszego kwartalnika. Szczególne podziękowania należą się inż. Beacie Annie Tytko, która pracowicie wpisała latem 2015 r. do baz danych CEJSH i CEEOL oraz Polindex wszystkie teksty z „Religious and Sacred Poetry” z lat 2013-2014, dzięki czemu mogą one tam być obecne i dostępne na całym świecie (metadane wraz z pdf-ami poszczególnych artykułów). Ta mrówcza indeksacja przyczyniła się (jako jeden

z warunków *sine qua non*) do wpisania nas na listę „B” czasopism naukowych (krajowych) Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w grudniu 2015 r. (pozycja 1498 – przyznano nam ocenę 7 punktów w skali 15-punktowej). Mgrówi Andrzejowi Szełędze dziękuję za fotografie (reprodukcje) obrazów sakralnych na liczne okładki naszego czasopisma. Recenzentom dziękuję za wnikliwe uwagi. Czytającym – za lekturę.

Marek Mariusz Tytko
Redaktor Naczelny / Editor-in-Chief “Religious and Sacred Poetry”
(e-mail: marek.mariusz.tytko[at]uj.edu.pl)

The Title in English:

An Introduction to “Religious and Sacred Poetry”, No. 6

Słowa-klucze:

poezja religijna, poezja sakralna, literatura, kultura, wychowanie, czasopismo naukowe, religijna kultura literacka, filologia słowiańska, kultura chrześcijańska,

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture,

Bibliography (First Literature):

Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 4: 2016. Volume 1 (13). January – February – March 2016.